ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **Ing. J. F.**, zast. Mgr. Janem Kolaříkem, advokátem se sídlem Růžová 36, Pelhřimov, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2017, č. j. 3 A 99/2017 - 34,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2017, č. j. 3 A 99/2017 - 34, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla dle § 87 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného. Zásah spatřoval v poskytnutí informace ohledně výše jeho odměn, včetně odůvodnění jejich poskytnutí a domáhal se určení, že byl nezákonný.

[2] Ze spisu městský soud ověřil, že žalovanému byla doručena žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), v níž se JUDr. Ing. et Ing. Mgr. P. M. (dále též „žadatel“) domáhal poskytnutí informací, které se kromě jiných osob týkaly rovněž stěžovatele, a to ohledně výše jeho platů a odměn za posledních 5 let. Stěžovatel, který byl prostřednictvím e-mailu seznámen s obsahem žádosti, byl následně vyzván k podání stanoviska, ve kterém uvedl, že nesouhlasí s poskytnutím požadovaných informací. Navzdory tomuto stanovisku žalovaný žádosti vyhověl. Následně byla žalovanému doručena další žádost téhož žadatele, v níž žádal o poskytnutí výše jednotlivých odměn k základnímu platu, včetně jejich odůvodnění v každém roce jejich činnosti v letech 2012 až 2016 u stejných osob, kromě pracovnic podatelny. Žalovaný dne 7. 4. 2017 s poukazem na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As

55/2012 - 62, publ. pod č. 3155/2015 Sb., požadované informace žadateli poskytl, a to písemností ze dne 7. 4. 2017, č. j. MHMP 488693/2017. Právě v poskytnutí těchto informací spatřuje stěžovatel nezákonný zásah.

[3] Ze závěrů rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 8 As 55/2012 vycházel v napadeném rozsudku i městský soud, který z něj citoval body [112] – [114] „ [i]*nformace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků se podle § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím zásadně poskytují. Povinný subjekt neposkytne informace o platu zaměstnance poskytovaném z veřejných prostředků jen výjimečně, pokud se tato osoba na podstatě vlastní činnosti povinného subjektu podílí jen nepřímo a nevýznamným způsobem a zároveň nevyvstávají konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odměňováním této osoby jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně. Osoba, o jejímž platu se má informace poskytnout, může mít v řízení před soudem postavení osoby zúčastněné na řízení podle § 34 s. ř. s.*“ Pro právě posuzovanou věc považoval za významnou i úvahu obsaženou pod bodem [109], kde se uvádí, že „[p]*oskytnutí informace by mohlo být podle okolností nezákonným zásahem povinného subjektu do práva toho, o němž se informace poskytuje, na informační sebeurčení (k tomuto pojmu viz např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2002, sp. zn. I. ÚS 512/02). Povinný subjekt jedná při poskytování informace jako správní orgán (v materiálním smyslu), neboť na základě kogentní normy veřejného práva vykonává svoji pravomoc tím, že žadateli poskytne informaci, kterou mu zákon ukládá poskytnout. Poskytne-li informaci, kterou mu zákon poskytnout neumožňuje, a zároveň takovéto poskytnutí bude představovat zásah do práv konkrétní osoby (viz zejm. poskytnutí informací v rozporu s § 8a, v rozsahu vybočujícím z rámce § 8b či v rozporu s § 9 nebo § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím), může se dotčená osoba bránit zásahovou žalobou, neboť úkon povinného subjektu spočívající v poskytnutí informací nemá povahu „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., nýbrž „zásahu“ ve smyslu § 82 s. ř. s. (blíže k odlišení obou typů úkonů viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, čj. 7 Aps 3/2008 – 98, č. 2201/2011 Sb. NSS, body 16-21).*“

[4] Ze správního spisu nelze dovodit, že by žadatel v případě zastavení řízení o přestupku netrval na poskytnutí požadovaných informací obsažených v jeho žádosti. Totéž lze vztáhnout k oběma žádostem o informace týkajících se stěžovatele. Městský soud se neztotožnil ani s tím, že by opakované podávání žádostí o „údajně nesmyslné“ informace konstituovalo zneužití práva na informace ohledně platu, popř. odměně stěžovatele. Nelze bez dalšího tvrdit, že informace o důvodu odstranění konkrétní dopravní značky je informací nesmyslnou. Soud nemohl přehlédnout, že právě vady (nesprávně uvedené údaje) v rozhodnutí, které vyhotovil stěžovatel v postavení úřední osoby v řízení o správním deliktu, předcházely a vedly žadatele k podání žádostí o informace týkající se jeho platů a odměn. V tomto smyslu se lze ztotožnit s názorem žalovaného, že z hlediska kontroly hospodaření s veřejnými prostředky ze strany veřejnosti měl žadatel plné právo tyto informace požadovat (viz rozsudek NSS sp. zn. 8 As 55/2012, bod. [66]).

[5] Bylo to právě vadné rozhodnutí, kvůli kterému žadatel zpochybňoval hospodárnost vynakládaných veřejných prostředků na platy a odměny zaměstnanců. Časová souvislost zde tedy není náhodná a nekonstituuje zneužití práva na informace. Soud v daném případě neshledal ve vztahu ke stěžovateli zneužití práva na informace, a proto ani třetí žalobní bod není důvodný. Návrh, aby soud vyšel z kompletní spisové

dokumentace týkající se správního deliktu žadatele, shledal nadbytečným, zcela mimo předmět zásahové žaloby spočívající v poskytnutí informací.

[6] S ohledem na vyjádření ředitele odboru X žalovaného, ze dne 7. 3. 2017, k němuž se stěžovatel připojil, soud dodává, že v něm citovaný text odůvodnění žadatele z žádosti o poskytnutí informace ze dne 9. 11. 2017 zcela zjevně obsahuje důvod a následný postup, který jmenovaný podmiňuje tím, že ve správním řízení nebudou prokázány skutkové okolnosti.

[7] K namítanému neprovedení testu proporcionality městský soud konstatoval, že tento byl proveden již samotným zákonodárcem. Ten paušálně upřednostnil právo na informace o příjemcích veřejných prostředků a zároveň vyloučil některé okruhy informací z režimu poskytování a stanovením omezeného věcného rozsahu těch informací, které mají být poskytnuty. S ohledem na uvedené nemohl soud shledat ani čtvrtý žalobní bod důvodným.

[8] Náklady na poskytnutí informace celkem ve výši 107,90 Kč, považoval soud ve shodě s žalovaným za částku marginální, která nebyla v žádném případě způsobilá nepříznivě zasáhnout do veřejných financí a to i z toho důvodu, že částku ve výši 108 Kč by žalovaný musel po žadateli požadovat prostřednictvím výzvy, jejíž odeslání by musel hradit z vlastních prostředků. Po odečtení částky za doporučenou zásilku by náhrada poskytnutá žadatelem klesla pod hranici 100 Kč, za níž se dle sazebníku žalovaného náhrada neposkytuje. Z hlediska účelnosti lze tedy přisvědčit žalovanému, který po žadateli uhrazení nákladů za poskytnutí informace nepožadoval. S ohledem na výši částky se rovněž nelze ztotožnit s tvrzením, že stěžovateli tímto byla způsobena majetková škoda či nemajetková újma jako daňovému poplatníkovi.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[9] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Po rekapitulaci dosavadního řízení zdůrazňuje, že žádost o informace zjevně souvisí s řízením o přestupku žadatele, neboť se týká všech osob, které se na tomto řízení jakýmkoliv způsobem podílely. Žadatele označuje za osobu vedoucí spor pro spor ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu.

[10] Nesouhlasí s odůvodněním městského soudu, dle kterého požadavek na informaci o důvodu odstranění konkrétní dopravní značky není informací nesmyslnou. Žadatel chtěl totiž vědět nikoli to, kdo odstranil dopravní značku, jak městský soud chybně uvádí, ale informativní tabulí, která ukazuje rychlost projíždějícího vozidla. Taková informace je zjevně nesmyslná.

[11] Z žádosti je také patrné zneužití práva, které již několikrát judikoval Nejvyšší správní soud a nepožívá proto žádné ochrany [srov. rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 -74 (již samotné konstatování žadatele, že v případě zastavení řízení o přestupku, netrvá na poskytnutí informace, vykazuje znaky zneužití práva)]. Jedná se o opakované šikanózní žádosti o informace, které se všechny týkají platu osob, které se

dle názoru žadatele podílely na vydání rozhodnutí v jeho neprospěch. Na první pohled je patrné, že záměrem žadatele bylo, aby správní orgány vždy rozhodovaly dle jeho představ.

[12] Městský soud si protiřečí, když na jedné straně poukazuje na vadné rozhodnutí o přestupku a následně konstatuje, že nebude vycházet ze spisové dokumentace týkající se správního deliktu provozovatele vozidla. Proti rozhodnutí, se kterým účastník řízení nesouhlasí, se podávají opravné prostředky, nikoliv žádosti o informace týkající se platu odměn oprávněné úřední osoby. Údajná vada spočívala pouze v překlepu, kterého se mimo jiné dopustil i městský soud v napadeném rozsudku (konkrétně ve jménu V. R.).

[13] Městský soud téměř veškeré námitky neuznal s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 8 As 55/2012. Toto rozhodnutí však bylo zkritizováno nálezem Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16. Z tohoto nálezu je zřejmé, že městský soud posoudil nesprávně námitku spočívající v neprovedení testu proporcionality, protože s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu konstatoval, že tento test již provedl samotný zákonodárce.

[14] Ústavní soud naopak výslovně uvedl, že „[p]*ři střetu práva na informace a práva na ochranu osobních údajů se test proporcionality musí jako ústavní princip uplatnit vždy*“. Tyto závěry lze nalézt rovněž v judikatuře Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“). Z práva Evropské unie nevyplývá povinnost poskytovat informace o výši platu zaměstnanců ve veřejné správě, nicméně pokud tyto údaje jsou poskytovány, judikatura Soudního dvora poskytuje návod pro posuzování principu proporcionality v kontextu ochrany osobních údajů. Na tuto problematiku dopadá zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 20. května 2003 *Rechnungshof proti Österreichischer Rundfunk* a dalším (C-465/00) a *Christa Neukomm* (C-138/01) a *Joseph Lauermann* (C-/39/01) proti *Österreichischer Rundfunk*, který se zabýval zveřejněním údajů zaměstnanců subjektů, jež podléhají dohledu Účetního dvora. Úřad poukázal dále na rozsudek velkého senátu ze dne 9. listopadu 2010 ve věci *Volker a Markus Schecke GbR* (C92/09) a *Hartmurt Eifert* (C-93/09) proti *Land Hessen.*

[15] Stěžovatel obsáhle cituje z uvedeného nálezu a zdůrazňuje, že k testu proporcionality Ústavní soud mj. uvedl že: „[N]*ejvyšší správní soud ve svém rozsudku vyšel z premisy, podle které test proporcionality provedl již zákonodárce při formulaci ustanovení § 8b InfZ, a provedl jej s výsledkem, který je ústavně konformní. Podle Nejvyššího správního soudu není proto možné v každém jednotlivém případě znovu zkoumat, zda je legitimní omezení práva na ochranu soukromí, nýbrž je tomu tak ve všech případech s určitými omezenými výjimkami (výše zmíněni zaměstnanci vykonávající pomocné práce apod.). S takovou úvahou nelze souhlasit bez dalšího z několika důvodů. Základní práva a svobody spolu nikdy nekolidují v abstraktní podobě; nelze tak tvrdit, že svoboda pohybu jako taková koliduje s právem vlastnickým. Je to do jisté míry dáno principiální povahou základních práv a svobod, v důsledku které nelze mnohdy jejich střet řešit podle pravidla přednosti, jak je tomu u obvyklých právních norem, nýbrž právě jejich poměřováním. Ke kolizi dochází až při praktickém výkonu jednotlivých práv, což může např. v uvedeném příkladu být vstup jedné osoby (realizace svobody pohybu) na pozemek ve vlastnictví jiné osoby (ochrana vlastnického práva). Právě pro takové případy pak má zákonodárce stanovit způsob jejich řešení (např. přípustný vstup do lesa bez ohledu na jeho vlastníka oproti nepřípustnému vstupu do obydlí proti vůli vlastníka). Přesto*

však nelze vyloučit, že v jednotlivých případech nelze vystačit s obecnou úpravou a je nutno aplikovat kolidující ústavně zaručená práva přímo. Typickým příkladem je právě svoboda projevu a ochrana osobnosti, jejichž kolize nejsou řešeny žádným právním předpisem, nýbrž se v jednotlivých případech zkoumá, které právo dostane přednost. Tomu pak odpovídá i čl. 4 Ústavy, podle kterého jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Z toho bez větších pochybností plyne, že v každém jednotlivém případě, kdy se jedná o střet dvou ústavně zaručených práv, nelze mechanicky aplikovat zákonnou úpravu, jak vyžaduje Nejvyšší správní soud, nýbrž je nutno v každém jednotlivém případě zvážit význam a intenzitu dotčených práv. Jakákoliv paušalizace okruhu zaměstnanců, kteří jsou nuceni strpět poskytnutí informací, jak dovozuje Nejvyšší správní soud, není ústavně konformní".

[16] Stěžovatel je přesvědčen, že nespadá do okruhu osob, který by bylo možno podřadit pod příjemce veřejných prostředků ve smyslu § 8 zákona o svobodném přístupu k informacím. Tento se zcela zřejmě netýká zaměstnanců veřejných institucí, kteří dostávají plat, případně odměny za vykonanou práci (přiměřeně srov. judikaturu Soudního dvora ve spojených věcech C-92/09 a C-93/09 o financování společné zemědělské politiky).

[17] Nelze se ztotožnit ani s konstatováním městského soudu, že částka, která měla být požadovaná za poskytnutí informace, a to 107, 90 Kč je marginální, neboť tato částka je spojena pouze s jednou žádostí o informace. Žadatel podal žádostí několik. Výše částky navíc není pro posouzení otázky porušení § 14 odst. 1 zákona 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, rozhodující. Rozhodujícím je, zda bylo porušeno příslušné ustanovení zákona, neboť při jeho porušení se žalovaný nechoval jako řádný hospodář.

[18] Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit. Nesouhlasí se zveřejněním jeho údajů na webových stránkách NSS a žádá o provedení anonymizace rozhodnutí v takovém rozsahu, aby nebyla možná jeho identifikace.

[19] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že kromě spisového materiálu týkajícího se projednávané věci pro úplnost předkládá také spisový materiál týkající se předchozí žádosti totožného žadatele ze dne 24. 2. 2017. Ta byla adresovaná primátorce hlavního města Prahy a jejímu náměstku.

[20] Stěžovatel navzájem zaměňuje skutečnosti související s různými žádostmi o informace, které žadatel podal v průběhu času. Tvrzení žadatele, dle kterého by v případě zastavení přestupkového řízení na svých požadavcích netrval, je třeba posuzovat v souvislosti s žádostí, ve které bylo uplatněno, nikoliv s nyní posuzovanou věcí. Posuzovaná žádost žádné obdobné tvrzení neobsahovala a je podána úplně v jiném kontextu. Každou žádost je třeba posuzovat v určitých souvislostech.

[21] K námitce ohledně zneužití práva žalovaný odkazuje na své podrobné vyjádření k žalobě. Opravné usnesení stěžovatel jako oprávněná úřední osoba vydal až po podané stížnosti žadatele (dne 7. 3. 2017). Vady původního rozhodnutí jsou zřejmé na první pohled a městský soud k tomuto závěru nepotřeboval kompletní spisovou dokumentací. Původní rozhodnutí měl městský soud k dispozici, neboť bylo jednou z příloh stížnosti.

[22] Test proporcionality žalovaný neprováděl. Dle tehdejší judikatury NSS nebylo provedení takového trestu potřebné. Veškeré námitky vycházející z nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16 považuje za bezpředmětné. Obě žádosti byly vyřízeny před účinností tohoto nálezu, v jehož závěru Ústavní soud zdůraznil, že „[n]*ález nemá retroaktivní účinek. Nezakládá žádný titul pro uplatňování jakýchkoliv nároků osob, jejíž osobní údaje byly povinnou osobu poskytnuty žadatelům o informaci v souladu s tehdejší judikatorní praxí před účinnosti tohoto nálezu*".

[23] Obě žádosti žalovaný vyřídil v souladu s právní úpravou, dosavadní judikatorní praxí a metodikou nadřízeného orgánu, to je Ministerstva vnitra [srov. metodika K dopadům aktuální judikatury NSS k zákonu o svobodném přístupu k informacím na rozhodovací činnost Ministerstva vnitra jako nadřízeného orgánu kraji krajů při poskytování informací ze samostatné působnosti (informování o platech a odměnách)].

[24] Nesouhlasí s konstatováním, že stěžovatel nespadá do okruhu osob, které by bylo možno podřadit pod příjemce veřejných prostředků ve smyslu § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Ústavní soud ve shora uvedeném nálezu, konkrétně v bodu [116] výslovně uvedl, že „*neshledává problém ve výkladu pojmů obsažených v § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, jako např.* veřejné prostředky *či* příjemce veřejných prostředků. *Dané ustanovení je natolik obecné, že nevylučuje, aby za veřejné prostředky byly považovány i finanční prostředky určené na výplatu odměn za práci zaměstnanců povinného subjektu.*" Ústavní soud tedy za příjemce veřejných prostředků považuje zaměstnance, kteří jsou za svoji práci odměňováni z veřejných zdrojů. Takovým příjemcem stěžovatel nepochybně byl.

[25] Od požadavku na zaplacení nákladů za poskytnutí informací bylo vzhledem k marginální částce upuštěno, přičemž tato skutečnost nemá žádnou souvislost s tvrzeným zásahem do stěžovatelových práv.

[26] Závěrem žalovaný uvádí, že sám stěžovatel opakovaně podával povinnému subjektu množství žádostí o informace, týkající se oprávněných úředních osob, které vyřizovaly žádost žadatele. Nesmyslnost jeho podání konstatoval několikrát i nadřízený orgán žalovaného. Sám, stěžovatele se tedy pohyboval na hranici zneužití práva a je tedy přinejmenším zvláštní, že se právní ochrany domáhá někdo, který je v obdobné pozici jako jím označený žadatel.

[27] Navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[28] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 s. ř. s.) a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů; ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední

povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je zčásti důvodná.

[29] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, ke které jsou správní soudy povinny přihlížet i bez námitky, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřené o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský (krajský) soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[30] Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí splňuje. Jde o srozumitelně odůvodněné rozhodnutí, ze kterého je zcela zřejmé, proč městský soud žalobu posoudil jako nedůvodnou. Nepřezkoumatelnost nezpůsobuje ani namítané odmítnutí provést důkaz spisovým materiálem ve věci přestupkového řízení. Městský soud odůvodnil, proč považuje stěžovatelova tvrzení ohledně zneužití práva za neopodstatněná a výslovně uvedl, že *„nemohl přehlédnout, že právě vady (nesprávně uvedené údaje) v rozhodnutí, které vyhotovil stěžovatel v postavení úřední osoby v řízení o správním deliktu, předcházely a vedly žadatele k podání žádostí o informace týkající se jeho platů a odměn“*. S ohledem na skutečnost, že soud tímto rozhodnutím disponoval, nebylo k této úvaze zapotřebí dokazovat správním spisem ve věci přestupkového řízení. Nesouhlas stěžovatele s posouzením soudu sám o sobě nepřezkoumatelnost rozhodnutí nezakládá.

[31] Kasační námitky, dle kterých žadatel vedl spor pro spor, resp. informace o odměnách stěžovatele požadoval nátlakově za účelem zastavení s ním vedeného přestupkového řízení, tj. práva na informace zneužil, jsou liché. Z obsahu správního spisu je nepochybné, že žádost o přerušení (pozastavení) přestupkového řízení nebyla podmíněna získáním informace o odměnách stěžovatele. Tato žádost zjevně souvisela se získáním skutkových podkladů dle žadatele nutných pro jeho obhajobu v přestupkovém řízení. Nyní posuzovaná žádost (ze dne 23. 3. 2017) byla podána v souvislosti s vadami rozhodnutí, které stěžovatel v postavení úřední osoby vypracoval, což vyplývá ze stížnosti žadatele ze dne 24. 2. 2017. Z obsahu tohoto rozhodnutí je zřejmé, že část odůvodnění v závěru rozhodnutí souvisí s přestupkem jiného provozovatele, resp. provozovatelky vozidla. Nejedná se o srovnatelnou chybu s překlepem ve jménu (za tu lze označit nesprávné označení vozidla, jehož se stěžovatel také v rozhodnutí dopustil), ale zjevně o pozůstatek odůvodnění (čítající několik odstavců) z jiného rozhodnutí o obdobném správním deliktu. Takové administrativní pochybení není v praxi ojedinělé, současně je však nežádoucí, neboť může u adresáta správního rozhodnutí právem vzbuzovat pochybnosti o individuálním posouzení jeho věci. Za takové skutkové situace nelze bez dalšího označit posuzovanou žádost za šikanózní či nátlakovou.

[32] Kasační námitku napadající řádné hospodaření žalovaného považuje Nejvyšší správní soud za bezpředmětnou. Žalovaný při věcném posuzování žádosti o informace postupoval v souladu s metodikou nadřízeného orgánu i dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Žádného porušení zákona se při hospodaření s finančními prostředky nedopustil, přičemž neúčtování nákladů ve výši 107,90 Kč se veřejných rozpočtů, natož

stěžovatele v postavení daňového poplatníka, nemohlo žádným způsobem dotknout. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že tato námitka nemá s tvrzeným zásahem žádnou souvislost.

[33] Při věcném posuzování kasační stížnosti byl NSS povinen přihlédnout i k nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16, který byl sice vydán po žalobou napadeném rozhodnutí žalovaného a tři dny před vydáním napadeného rozsudku městského soudu, avšak na problematiku nyní řešenou zjevně dopadá.

[34] Nálezy Ústavního soudu jsou podle čl. 89 odst. 2 Ústavy závazné pro všechny orgány a osoby, a jako takové dopadají i do neskončených řízení o obdobných věcech Pro rozhodnutí Ústavního soudu, kterými dochází ke změně judikatury, platí, že působí v zásadě prospektivně, zároveň však platí, že jej nelze opomenout tehdy, jedná-li se o řízení dosud neskončená, včetně těch, která dobíhají u správních soudů. Má-li právní názor v nálezu uvedený precedenční dopady, je obecně závazný při řešení typově shodných případů, což odpovídá principu rovnosti v právech a principu předvídatelnosti rozhodování orgánů veřejné moci.

[35] Judikatorní závěry se uplatní v zásadě retroaktivně, pokud je zde nástroj, jak nový názor do konkrétního řízení vtáhnout. Zpětné účinky judikatury se uplatní ve vztahu k aktuálně projednávanému správnímu nebo soudnímu přezkumu, ovšem nikoli ve vztahu k již ukončeným řízením (k tomu srovnej např. nález Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05). Skutečnost, že dle bodu [140] nález ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16 nezakládá žádný titul pro uplatňování jakýchkoliv nároků osob, jejichž osobní údaje byly povinnou osobou poskytnuty v souladu s judikatorní praxí, se týká případných finančních odškodnění či náhrady škody apod. Na povinnosti soudu zohlednit závěry Ústavního soudu v dosud běžících řízení však bod [140] uvedeného nálezu nic nemění.

[36] Ústavní soud se v nálezu ztotožnil s vyjádřením *sua sponte* zaslaným prof. JUDr. A. G., CSc., který v řízení vystupoval jako *amicus curiae*. Toto vyjádření je obsahem nálezu (odst. 61, body 3-77) a je kritické k rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci sp. zn. j. 8 As 55/2012, z jehož závěrů vycházeli žalovaný i městský soud. Poukázal na čl. 10 a čl. 17 Listiny základních práv a svobod; čl. 8 a čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod; čl. 19 Všeobecné deklarace lidských práv; čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech; čl. 8, čl. 11 a čl. 42 Charty základních práv a svobod Evropské Unie; a na další dokumenty Evropské unie, jež shrnul v odst. 74 nálezu. Dále přihlédl k judikatuře mezinárodních soudů (SDEU - odst. 77-83, ESLP – odst. 84). Z rozhodnutí ESLP ze dne 8. 11. 2016 ve věci *Magyar Helsinki Bizottság* proti Maďarsku, č. 18030/11, zdůraznil tam vymezená čtyři „prahová kriteria“ rozhodná pro posouzení odmítnutí poskytnutí informací ve vztahu k právu žadatele na svobodu projevu, a to 1) účel vyžadované informace, 2) povaha vyžadované informace, 3) role žadatele, 4) existence a dostupnost informace. Konstatoval i obsah rozsudku rozšířeného senátu a nález Ústavního soudu ze dne 9. 2. 1998 sp. zn. IV. ÚS 154/97, o střetu základního politického práva na informace a jejich šíření s právem na ochranu osobnosti a soukromého života.

[37] Na základě toho posoudil českou právní úpravu plynoucí z § 8b informačního zákona a § 1 a § 10 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Dospěl mj. k závěru, že § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím

nevylučuje, aby za veřejné prostředky byly považovány i finanční prostředky určené na výplatu odměn za práci zaměstnanců povinných subjektů (srov. bod [116] uvedeného nálezu). Námitky, dle kterých stěžovatel do okruhu povinných osob v rozhodné době nespadal, jsou proto liché.

[38] Pro posouzení projednávané věci je však stěžejní, že Ústavní soud nesouhlasil se závěrem rozšířeného senátu, že test proporcionality není třeba provádět při posuzování jednotlivých konkrétních případů, protože takový text provedl již zákonodárce při formulaci § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Naopak výslovně konstatoval, že žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci zvážit význam a intenzitu dotčených práv.

[39] Poskytnutí informace o platech zaměstnanců veřejné sféry podmínil splněním následujících podmínek: „*a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu; b) informace samotná se týká veřejného zájmu; c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“; d) informace existuje a je dostupná. Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny*“ (viz odst. 125 nálezu).

[40] Námitka stěžovatele napadající neprovedení testu proporcionality je proto důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[41] Kasační stížnost je zčásti důvodná, proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V novém řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[42] O věci soud rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[43] O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu